

Soolise võrdõiguslikkuse nõukogu

7. aprill 2021

Päevakord

1. Sotsiaalkaitseminister **Signe Riisalo** tutvustab valitsuse ning ministeeriumi prioriteete soolise võrdõiguslikkuse edendamisel
2. Sotsiaalministeeriumi nõunikud **Liivi Pehk** ja **Lee Maripuu** annavad ülevaate soolise võrdõiguslikkuse edendamisest EL struktuuritoetuste kasutamisel
3. **Eesti Üliõpilaskondade Liidu** esindajad tutvustavad üliõpilaste seisukohti soolises ja seksuaalse ahistamise ennetamise ja ahistamisjuhtumitega tegelemise kohta kõrgkoolides

Valitsuse ja sotsiaalministeeriumi prioriteetidid soolise võrdõiguslikkuse edendamisel

sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo

Soolise võrdõiguslikkuse edendamine

Vabariigi Valitsuse tööprogramm 2021-2023

1. **Edendame soolist võrdõiguslikkust**, et tagada meeste ja naiste võrdne kohtlemine ja võrdsed võimalused. Tagame valdkondade üleselt võrdse kohtlemise ja diskrimineerimise kaitse (VVTP punkt 5.19.)
2. Peame oluliseks **soolise palgalõhe vähendamist** (VVTP punkt 3.36)
3. Toetame inimeste **teadmiste ja oskuste kooskõlla viimist tööturu vajaduste** ning majanduse struktuurimuutustega ja kaasajastame kutsehariduse õppevõimalusi (VVTP punkt 5.6) → sh vajadus **vähendada soolist segregatsiooni** hariduses ja tööturul
4. Laste sündide toetamiseks tagame peredele vajaliku toe pereplaneerimisel ja laste kasvatamisel, et saaksid sündida kõik soovitud lapsed (VVTP punkt 5.14). → sh toetame **töö ja pereelu ühitamist**
5. Viime läbi **ohvriabisüsteemi reformi** tagamaks vägivalla- ja kuriteoohvritele parimad lahendused vägivallast pääsemiseks ja kuriteost tingitud traumadest taastumiseks (VVTP punkt 2.22.)
6. Võitleme **lähisuhtevägivallaga panustades vägivalla ennetusse** ning tagades kannatanutele kiire ja kompetentse valdkondadeülese abi. Toetame perevägivalla ohvreid uue iseseisva elu alustamisel (VVTP punkt 2.23.)

RES 2022-2025 lisataotlused

Soolise võrdõiguslikkuse seadus on kehtinud juba 17 aastat, kuid ebavõrdsus on endiselt levinud. Eestis on EL suurim sooline palgalõhe. Riigis puudub soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise poliitika rakendamiseks tõhus struktuur ja rahalised vahendid.

Lisataotluse rahastamisel luuakse võrdse kohtlemise ja soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks vajalik võimekus, mille abil saab viia ellu võrdsuspoliitikate eesmärged. Tõsta tööandjate motivatsiooni ja võimekust seadusest tulenevaid kohustusi täita ja seeläbi aidata kaasa soolise ebavõrdsuse, sh soolise palgalõhe vähenemisele. Tulemus:

- **Tööandjad soovivad ja suudavad** seaduses toodud **kohustust täita**, olemas on **kasutajasõbralik infotehnoloogiline tööriist tööandjatele** nende **SoVSist tulenevate** ülesannete täitmise hõlbustamiseks ja õigus pöörduda ja saada nõustamist Tööinspeksioonist.
- Võrdsuspoliitikate **rakendusmudel käivituks alates 2023.** aastast.

2023-2025 a lisavajadus kokku ca 7 mln eurot, sh 2023.a 2,24 mln eurot, 2024.a 2,48 mln eurot, 2025.a 2,25 mln eurot

RES 2022–2025 lisataotlused

Ohvriabini jõudnud abivajajate (nt perevägivalla ohvrid, seksuaalvägivallaohvrite arv kasvab aastaga vähemalt 25%) **arv on kiiresti kasvanud. Nõudlus on suurenenud ka vägivallast loobumise teenuste järele.** Lisaks on **Eestis toimud mitmeid kriisilukorrad**, mis on nõudnud asutuste koordineeritud tegevust olukorrast puudutatud inimeste abistamiseks. **Ohvriabi seadus on aegunud ja killustunud.**

Tulemus:

- 2025. aastaks suudetakse teenust **pakkuda 12 000 inimesele aastas, 2020. a pakuti teenust ca 5000 inimesele.**
- **Õnnetustest ja kriisidest puudutatud inimestele on tagatud abi ööpäevaringselt.**
- Ohvriabi kaudu saavad abi **alaealiste suitsiidist puudutatud lähedased ning lähedase suitsiidi tõttu kaotanud alaealised** (suitsiidide arv sh alaealiste puhul on murettekitavalt kasvamas).
- Vajalikud **seadusemuudatused** on jõustunud.
- **Ohvriabi on muutunud vajaduste põhisemaks ja proaktiivsemaks.**

2022-2025 a lisavajadus kokku 5,18 mln eurot, sh 2022.a 0,98 mln eurot; 2023.a 1,34 mln eurot, 2024.a 1,4 mln eurot, 2025.a 1,46 mln eurot

Sotsiaalministeeriumi prioriteetidid 2021

1. **Heaolu arengukava 2023-2030** koostamine
2. **Soolise palgalõhe** vähendamisele suunatud tegevused
3. **Institutsionaalse võimekuse parandamine** soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise edendamisel
4. **Ohvriabisüsteemi reform**
5. **Teiste ministeeriumite toetamine** soolõimel
6. Jätkame **teavitustegevustega ja soolõimet toetavate materjalide** pakkumisega

Soolise võrdõiguslikkuse seadus

§ 24 Soolise võrdõiguslikkuse nõukogu

- (1) Soolise võrdõiguslikkuse nõukogu on Sotsiaalministeeriumi juures asuv nõuandev kogu, kes:
- 1) kinnitab soolise võrdõiguslikkuse poliitika üldsuunad ning täidab käesolevas seaduses ja põhimääruses ettenähtud ülesandeid;
 - 2) nõustab Vabariigi Valitsust soolise võrdõiguslikkuse edendamise strateegia küsimustes;
 - 3) esitab Vabariigi Valitsusele oma seisukoha ministeeriumide esitatud riiklike programmide vastavuse kohta käesoleva seaduse §-le 9.

Tänan!

SOTSIAALMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Soolise võrdõiguslikkuse edendamine struktuuritoetuste kasutamisel

Liivi Pehk

Lee Maripuu

Sotsiaalministeerium, nõunik

07.04.2021

Soolise võrdõiguslikkuse edendamise kohustus

Struktuurivahendite rakendamise 2014-2020 perioodil on kõikide Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest rahastatavate tegevuste kavandamisel, elluviimisel, seires ja hindamisel **kohustuslik**:

- **edendada soolist võrdõiguslikkust** (otsesed meetmed ja soolõime)
- **vältida** diskrimineerimist (soo, vanuse, rahvuse, nahavärvuse, puude, seksuaalse sättumuse, veendumuse alusel)
- **tagada** puuetega inimestele juurdepääs

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1303/2013 (ühissätete määrus) artikkel 7

Läbiv teema „Võrdsed võimalused“

Meetmetes tuleb arvestada erinevate sotsiaalsete rühmade (sh naised ja mehed, puudega inimesed, vanemaealised, noored, eri rahvuste esindajad) **vajaduste ja ühiskondliku staatusega ning tagada neile võrdsed võimalused tegevustes osalemiseks ja neist kasu saamiseks** ([Partnerluslepe ESI fondide kasutamiseks 2014-2020](#)).

Tegevuste eeldatavat mõju võrdsetele võimalustele (sh sooline võrdõiguslikkus) **kirjeldatakse toetuse andmise tingimuste (TAT) seletuskirjas**, rakendusasetuse tegevuste puhul ka **TATi tekstis** (*Juhendmaterjal „Läbivad teemad valdkonna arengukavas*, <http://www.fin.ee/riigi-strateegiline-juhtimine>).

Naiste ja meeste
võrdsus

Võrdsed võimalused
puudega inimestele

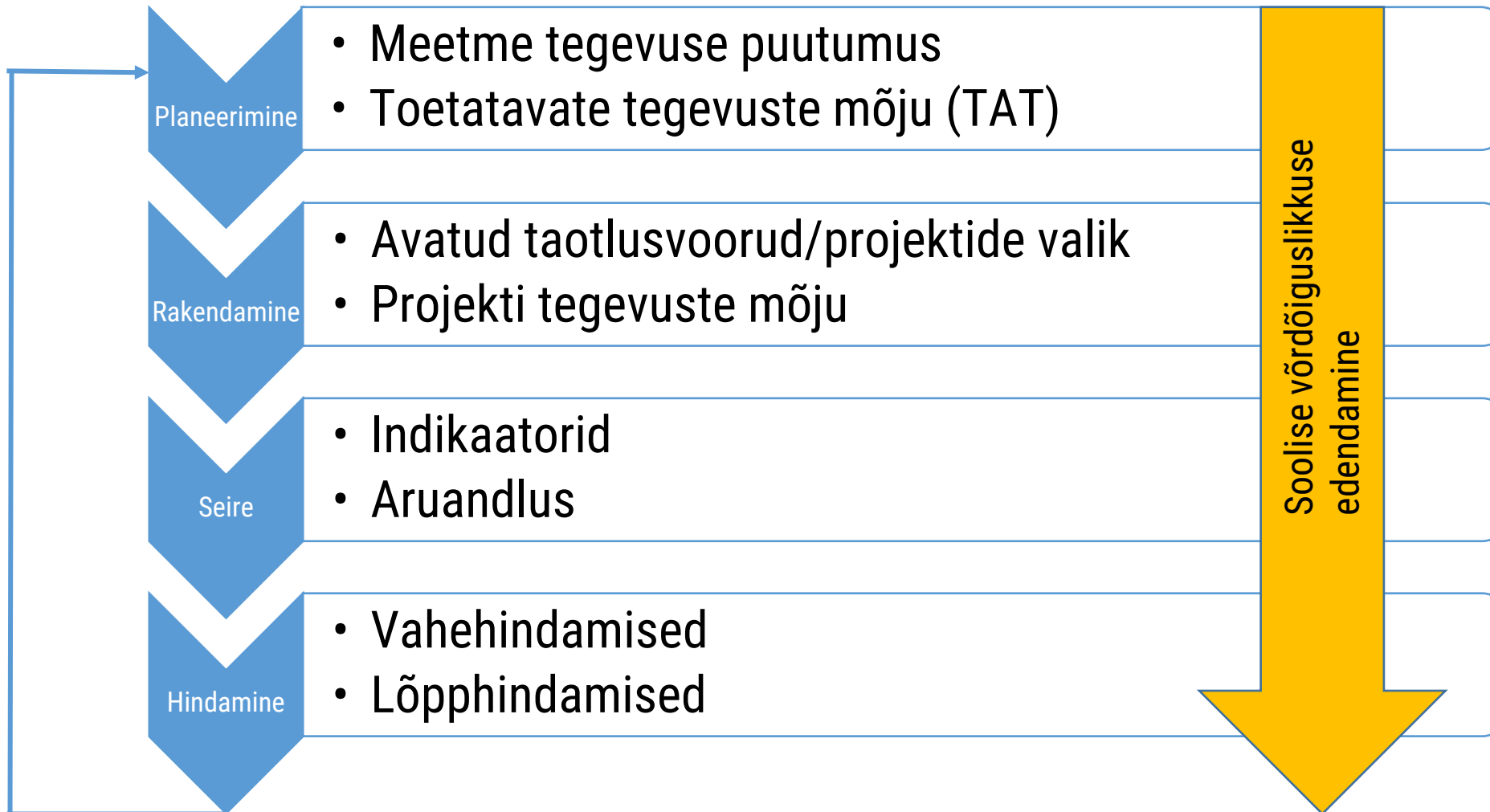
Võrdsed võimalused
erinevas vanuses
inimestele

Võrdsed võimalused
sõltumata
rahvuslikust
kuuluvusest

Võrdsete võimaluste edendamine struktuurivahendite planeerimisel, rakendamisel, seires ja aruandluses

Soolise võrdõiguslikkuse edendamine eurotoetuste kasutamisel 2014-2020

Ühtekuuluvuspoliitika fondide võrdõiguslikkuse kompetentsikeskus

- **Tegevuse algus:** aprill 2015
- **Eesmärk:** toetada ühtekuuluvuspoliitika fondide (ESF; ERF; ÜF) vahendite planeerimisel, rakendamisel, seires ja hindamisel **võrdsete võimaluste läbiva teemaga** arvestamist
- **Sihtrühm:** korraldusasutus, rakendusasutused, rakendusüksused, toetuse taotlejad ja saajad
- **Töötajate arv:** 3
- **Rahastus:** ESIF tehniline abi

ABIKS RAKENDAJALE VÕRDESED VÕIMALUSED MEIST UUDISED VÄLJAANDED KONTAKT

Otsi märksõnu...

Uudised

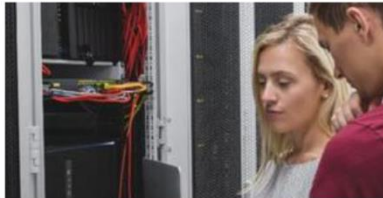
Kuidas teha nii, et eurotoetustest oleks kasu kõigile?

Eesti elu edendamisel on oluline roll Euroopa Liidu toetustel, mida kasutavad hariduse, tervishoiu, transpordi, keskkonna, ettevõtluse, sotsiaalkaitse...

Ilmunud on heade praktikate kogumik „Parimad viisid võrdsete võimaluste loomiseks“

Kuidas arvestada sisukalt ja mõjusalt oma projektis soolise võrdõiguslikkuse, ligipääsetavuse ja võrdse kohtlemise nõudega? Ilmselt on nende...

Eesti naiste ja meeste võrdsus suurim tervises ja ajakasutuses

Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudi (EIGE) värskest avaldatud indeksist selgub, et Eesti samm soolise võrdõiguslikkuse poole liikumises on...

<https://kompetentsikeskus.sm.ee/>

Kompetentsikeskuse tugi

Teadlikkuse tõstmine

- Juhendid ja infomaterjalid

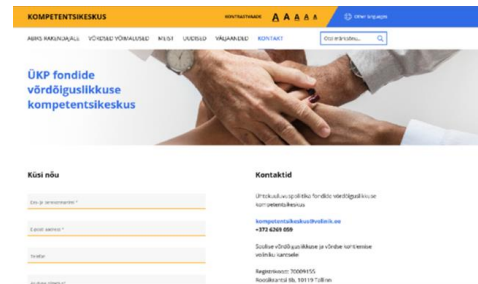

- Koolitused ja töötoad
- Infoportaal
<https://kompetentsikeskus.sm.ee/>
- Veebiväljaanded
<https://vordsedvoimalused2020.ee>

Nõustamine

- Toetuse andmise tingimuste koostamisel
- Meetmete hindamise läbiviimisel
- Avatud taotlusvoorude läbiviimise korraldamisel, sh osalemine infopäevadel
- Taotluste hindamisel, toetuste rakendamisel jms

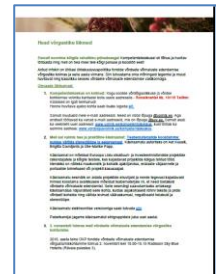
Uuringud ja analüüsid

- ESI fondide meetmete eeldatav mõju võrdsetele võimalustele
- Loodus, täppis- ja tehnikateaduste valdkonna huviharidus soolisest aspektist
- Soolise võrdõiguslikkuse edendamine haridusprojektides

Võrdsete võimaluste edendamise võrgustik

- Infokiri
- Võrgustiku kohtumised

Eurotoetustest rahastatavate tegevuste panus naiste ja meeste võrdsuse saavutamisse

Soolise segregatsiooni vähendamine hariduses ja tööturul

Naiste hoolduskoormuse vähendamine

Soolise tasakaalu suurendamine otsustus- ja juhtimistasanditel

Meeste riskikäitumise vähendamine

Sooliste lõhede vähendamine tööturul, hariduses

Töö- ja pereelu ühitamine

Edulood - parimate praktikate kogumik 2014-2020

2014-2020 ellu viidud projektide edulood võrdsete võimaluste loomisel leiab kogumikust [„Parimad viisid võrdsete võimaluste loomiseks“](#)

Kolm edulugu **videolugudena**:

- Tüdrukute huvi tõstmine IKT erialade vastu MKM projekti „dIKTeeri oma tulevik“ (<https://bit.ly/2Otv4LW>)
- Ligipääsetavuse edendamine Paksu Margareeta muuseumi renoveerimisel (<https://bit.ly/3fNocUM>)
- Eri vanusest, soost ja rahvusest inimeste vajadustega arvestamine Johannes Mihkelsoni keskuse tööturuprojektides (<https://bit.ly/3sXNZNM>)

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi projekti „IKT – töö ja karjääriteadlikkuse suurendamise teavitustegevused“

raames viidi läbi kampaania, mille eesmärk oli julgustada tüdrukuid valima IKT-ga seotud valdkondi. Tüdrukutele tehti eraldi töötubasid, mille korraldajad olid ise samuti naised. See julgustas neid rohkem kaasa lööma ja arvamust avaldama.

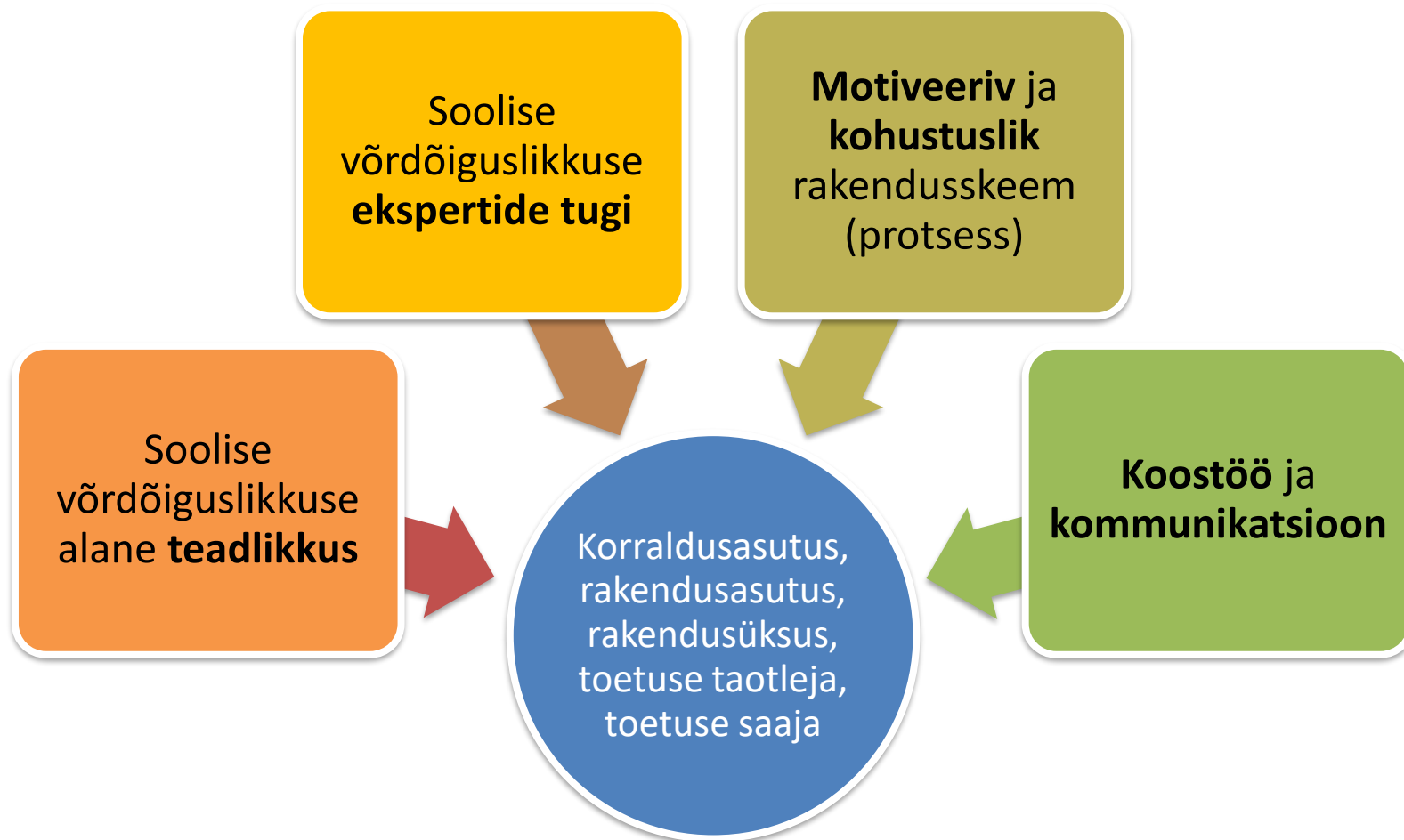
IT tundub ehk väga kitsas valdkond, aga tegelikult ei ole see ainult programmeerimine – seal on ka testimist, disainimist, projektijuhtimist. Tahtsime näidata tüdrukutele, et valikuid on mitmeid ning IT-oskused on olulised väga erinevates valdkondades.

Kristi Kivilo
MKMi IT oskuste valdkonna juht

Fotol IKT-teavituskampaania tüdrukute workshop.

Perioodi 2014-2020 õppetunnid

Selleks, et soolõime oleks tulemuslik, on vaja:

SOTSIAALMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Soolise võrdõiguslikkuse edendamine SF 2021+

ESIF fondide rakendamine perioodil 2021-2027

- **Soolise võrdõiguslikkuse edendamine (soolõime) on horisontaalne põhimõte**, millega kõik struktuuritoetuste kasutajad peavad arvestama ja panustama tegevuste kavandamise, rakendamise, seire ja hindamise etapis
- Seiresüsteem peab võimaldama **mõõta panust** soolise võrdõiguslikkuse edendamisse
- ESF+ rakendamisel on oluline rõhk **Euroopa Sotsiaalõiguste samba** eesmärkide elluviimisel
- Euroopa Komisjoni **riigipõhised soovitused** on rohkem siduvad
- Eeltingimused on asendatud rakendamistingimustega (rakendamistingimus peab olema täidetud kogu rakenduskava elluviimise perioodil)
 - **Üldised horisontaalsed rakendamistingimused**, sh *Euroopa Liidu põhiõiguste harta tõhus kohaldamine ja rakendamine, ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni rakendamine*
 - **Temaatilised horisontaalsed rakendamistingimused**, sh eesmärgi „Sotsiaalsem Euroopa“ puhul *soolise võrdõiguslikkuse edendamise riikliku strateegia olemasolu*

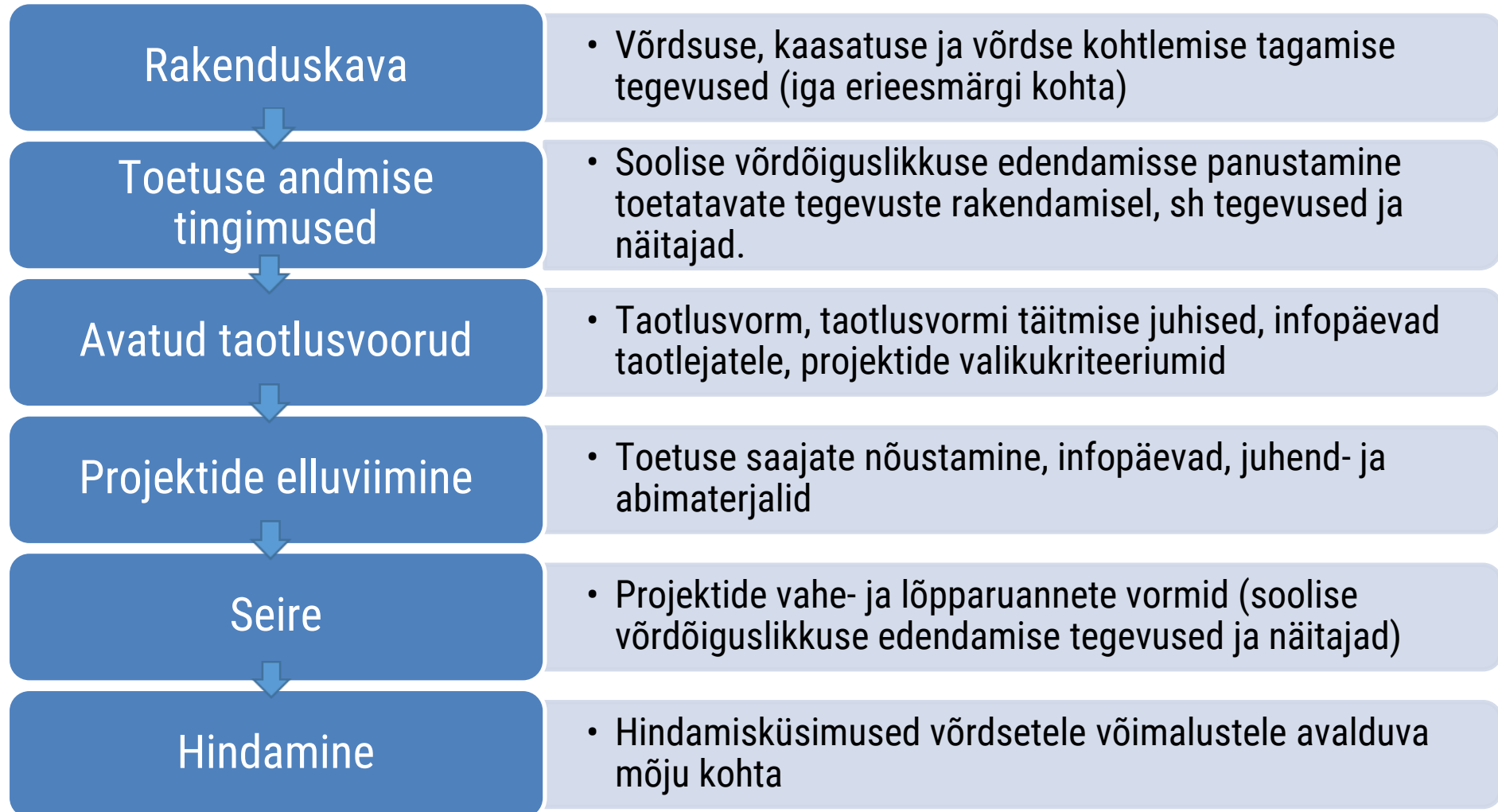
Sooline mõõde taaste- ja vastupidavusraha (RRF)

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 kohaselt:
 - rõhutatakse vajadust **leevendada selle kriisi sotsiaal- ja majandusmõju, eelkõige naistele**
 - tuleb taaste- ja vastupidavuskavade ettevalmistamisel ja rakendamisel **arvesse võtta ja edendada soolist võrdõiguslikkust ja võrdseid võimalusi** kõigile ning nende eesmärkide **peavoolustamist**
 - taaste- ja vastupidavuskavade läbivaatamisel hinnatakse, kuidas taaste- ja vastupidavuskavades on võetud **meetmeid naiste ja meeste ebavõrdsuse vähendamiseks**;
- 2) Euroopa Komisjoni juhend liikmesriikidele taaste- ja vastupidavuskavade koostamiseks sisaldab selgitusi ja juhiseid soolise võrdõiguslikkuse ja võrdsete võimaluste edendamise nõude täitmiseks
- 3) Euroopa Parlamendi naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni seminar soolõimest taaste- ja vastupidavusraha rakendamisel 16. märtsil 2021

Soolõime rakendamise väljakutsed Euroopa Liidus ja Eestis struktuuritoetuste kasutamisel

- Soolise võrdõiguslikkuse edendamine seatakse küll üldiseks eesmärgiks, aga **rakendussätted ja –skeemid jäävad tagasihoidlikuks ja ei motiveeri ega nõua** tegelikku panustamist, mistõttu **kannatab tegevuste sisukus ja mõjus.**
- Struktuuritoetuste rakendamise ettevalmistuse ja rakendamise eest vastutavate **institutsioonide vähene teadlikkus** ja soolise võrdõiguslikkuse edendamise **kohustuse alahindamine.**
- Soolise võrdõiguslikkuse edendamisega tegelevad üksused ja eksperdid sageli **ei oma piisavat infot ja juurdepääsu struktuuritoetuste rakendamise ettevalmistusperioodi protsessidele**, et soolist mõõdet sinna sisse tuua.
- **Puuduvad selged soolise võrdõiguslikkuse edendamise eesmärgid ja mõõdikud** tulemuse mõõtmiseks.

Tugi soolõime rakendamiseks perioodil 2021-2027

SOTSIAALMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Aitäh!

Liivi Pehk

liivi.pehk@sm.ee

Lee Maripuu

lee.maripuu@sm.ee